

## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Dr. Fahrettin KOCA tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

Dünya Sağlık Örgütü dünya genelinde kanserden ölüm oranının yüzde 16 (her 6 ölümden biri), Türkiye'de ise yüzde 13'lük bir oran ile her sekiz ölümden birinin nedeninin kanser olduğunu açıklamaktadır. Ancak bölgeden bölgeye büyük farklar olduğu görülmektedir. Tekirdağ, Kırklareli ve Edirne'de yaklaşık her dört ölümden biri, Kocaeli Dilovası Bölgesinde (yüzde 37) her üç ölümden ve Antalya ilinde ise her 10 ölümden birinin nedeni kanser olarak tespit edilmiştir.

Sağlık Bakanlığı 2011-2016 arasında Türkiye'de son derece ciddi ve kapsamlı bir halk sağlığı araştırması gerçekleştirmiş, ancak araştırmayı aradan yaklaşık 4 yıl geçmesine rağmen kamuoyu ile paylaşmadığı gerekçesiyle araştırma ve sonuçları basına yansımıştır.

Söz konusu bilimsel çalışmada bu illerde toksik madde ve kanser bileşenlerinin havada, toprakta, yeraltı sularında, Ergene havzasının dip çamurlarında ne oranda bulunduğu, Marmara bölgesindeki deniz suyundan, Marmara Denizi'nde yaşayan balık ve su canlılarındaki toksik maddelere kadar insan bedeni dışında zarar verebilecek pek çok şeye bakılmasını içerdiği basında yer almıştır.

Kimyasal maddelerle kirletilmiş bölgelerde yaşayan çocukların beden gelişiminde, bilişsel yeteneklerde gerileme olduğu, astım, alerjiler ve obezite gibi çeşitli hastalıklara yakalanma sıklığının arttığı, hormonal sistem bozucuların zararlı etkisinin yaş küçüldükçe yükseldiği, bir bireyin anne karnındayken veya bebeklik safhasında bu maddelere karşı daha duyarlı olduğu ve olumsuz etkilerinin artacağı uzmanlarca dile getirilmesine rağmen hükümet yapılan bilimsel çalışmadan hareketle çözüm için harekete geçmemiştir. Yerine halka karşı sorumluluğunu yerine getiren bilim insanı Bülent Şık yargı sopası ile susturulmaya çalışılmıştır.

Bilimsel araştırmanın sonuçlarının kamuoyu ile derhal paylaşılması ‘sermaye birikimi için her yol mubahtır’ anlayışı ile yüzleşilmesi, kansersiz bir toplum yaratmak için kurumların, halkın seferber edilmesi gerekirken hayati öneme sahip bilimsel bulguların ve bilginin açıklanmaması 18 yıldır bu ülkeyi yöneten siyasi iktidarın suçluluk refleksi olarak görülmektedir.

Ayrıca; Bülent Şık’ın hakkında “Gizli bilgileri açıklama” suçundan 1 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırılması otoriter rejimin halk sağlığı alanındaki tezahürü olmuştur.

En hafif deyimle Hükümet bir kez daha kendi Anayasasını ve Anayasa’nın “Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek **devletin ve vatandaşların** ödevidir” diyen 56. Maddesini yok saymaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız “Kocaeli, Antalya, Tekirdağ, Edirne, Kırklareli İllerinde Çevresel Faktörlerin ve Sağlık Üzerine Etkilerinin Değerlendirilmesi” araştırmasını aradan yaklaşık 4 yıl geçmesine rağmen kamuoyu ile paylaşmama sebebiniz nedir, kanser bilgilerini saklıyor musunuz? Araştırmayı ne zaman paylaşmayı düşünüyorsunuz?
- 2- Kocaeli ili ile Ergene Havzasındaki Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerinde ülkemizdeki diğer kentlere kıyasla kanserden ölüm oranları nedir? Çocuklarda ya da yetişkinlerde kanser görülme sıklığı nedir? Hangi çeşit kanserler daha sık görülmektedir? İnsanlardan alınan biyokimyasal örneklerde kansere neden olan ağır metal kalıntıları var mıdır?
- 3- “Kocaeli, Antalya, Tekirdağ, Edirne, Kırklareli İllerinde Çevresel Faktörlerin ve Sağlık Üzerine Etkilerinin Değerlendirilmesi” araştırma projesi sonucunda elde edilen

bilgilere dayanarak son 4 yılda insan sağlığı, özellikle de çocuk sağlığı açısından riskleri ortadan kaldırmak için hangi önlemler alınmış ve girişimlerde bulunulmuştur?

- 4- Kocaeli, Tekirdağ Ergene Havzası, Kırklareli ve Edirne illerinde dünyadaki kanser oranlarına kıyasla yaklaşık 2 katı fazla kansere bağlı ölüm yaşanmasının sebebi nedir? Bu tabloyu değiştirmek için bugüne kadar ne yaptınız?
- 5- Yrd.Doç.Dr. Bülent ŞIK tarafından hazırlanan ve Bakanlığınız tarafından yalanlanmayan sulara çeşitli ağır metallerin ve Marmara Denizi'nden alınan balık örneklerinde arsenik gibi kanserojen kimyasalların birikim miktarının çok fazla olduğuna yönelik verilere ilişkin olarak Bakanlığınız tarafından herhangi bir ölçümleme çalışması yapılmış mıdır? Yapıldı ise çıkan sonuç nedir?
- 6- Halk sağlığını tehdit eden sanayi sektöründen, endüstriyel atıklarını fütursuzca havaya, doğaya, çevreye bırakan, kimyasallarını derelerimize, toprağımıza, yeraltı sularımıza salan sanayi kuruluşlarından, denetim yapmayan ilgili devlet kuruluşlarından sebep oldukları kansere bağlı ölümlerin hesabı sorulacak mıdır? Sanayi sektörünün çevre suçlarına karşı nasıl bir eylem planına sahipsiniz?
- 7- Bakanlığınız araştırmasından elde edilen sonuçlarda çeşitli gıda ürünlerinde yasal mevzuata aykırı olarak çok yüksek miktarlarda pestisit yani zehirli kimyasal madde kalıntısı bulunmasını nasıl açıklamaktadır? Sulardaki zararlı kimyasallar ve gıdadaki pestisitleri önlemek görevi neden yerine getirilmemektedir?
- 8- Bakanlık olarak yaptırılan çalışmadan elde edilen bilgiler doğrultusunda ilgili kamu kurum ve kurumlar uyarılmış mıdır?
- 9- Araştırma çalışması neticesinde ortaya çıkan hava ve su kalitesi ölçümleri, havadaki ve sudaki kanserojen kimyasalların tespiti yapılmış mıdır? Yapıldı ise sonucu nedir ve ne tür önlemler alınmıştır?
- 10- İçme sularının sağlıklı olmasından sorumlu bakanlık olarak araştırma yapılan bölgelerde arsenik, kurşun ve alüminyum düzeylerinin yüksekliği nedeniyle içilmemesi gereken sularla ilgili olarak bir önlem alınmış mıdır? Halk bilgilendirilmiş midir?
- 11- Bakanlığınızca Yrd.Doç.Dr. Bülent ŞIK hakkında suç duyurusunda bulunulması akademisyenlere Lima Bildirgesi ile tanınan haklarını kullanmalarını engellemek ve Anayasal bir hak olan kamuoyunun doğru bilgi alması hakkını ihlal etmek olduğunun farkında mısınız?
- 12- Bülent Şık'ı şikayet etmek yerine bilim insanlarının bilgilerinden ve bulgularından yararlanarak kanser ile mücadele etmeniz daha doğru olmaz mı?